

zIndex – hodnocení měst podle zakázek v letech 2011-2013

Praha, 15. 10. 2014 – Mezi městy v ČR existují dramatické rozdíly v kvalitě vypisovaných zakázek. Měří je nový web zIndex.cz, který spouštějí výzkumníci z Univerzity Karlovy ve spolupráci se sdružením Oživení. Jejich žebříček vedou města jako Orlová nebo Třebíč, na opačném konci se nachází Praha a Hradec Králové. Autoři plánují podobná srovnání publikovat pravidelně a motivovat tak města ke zlepšení.

Díčí výsledky naznačují, že české prostředí nabízí prostoru pro zlepšování víc než dost. V neprůhledném jednacím řízení bez uveřejnění zadávají města 10 % zakázek, tedy trojnásobek evropského průměru. V celé polovině vypsaných zakázek dochází k následným úpravám zadání nebo přímo k zrušení zakázky – i to je podle autorů příznakem slabé transparentnosti soutěží.

„Korupci nebo plýtvání přímo měřit nelze, je však možné srovnávat, jaký je pro ně ponecháván prostor. Proto zIndex sleduje, zda města postupují podle dobré praxe, tedy mezinárodně uznávaných "pravidel slušného chování" ve veřejných zakázkách, jak je popisují manuály OECD, EU nebo Transparency International. Pokud má zadavatel nízký zIndex, neznamená to, že krade. Měl by ale veřejnosti vysvětlit, proč se od dobré praxe odchyluje. K tomu dostává prostor přímo na našem webu pod svým hodnocením," popisuje základní myšlenku vedoucí projektu Jiří Skuhrovec.

Se svými kolegy Skuhrovec sbírá tvrdá data o veřejných zakázkách a hodnotí například kolik firem o zakázku soutěží, jestli města zakázky často neruší či zda o nich špatně neinformují. „Dobrá praxe je u nás téměř neznámé slovo. Zadavatel se typicky stará jen o to, aby dodržel zákon. Jen málo měst vypíše například delší lhůtu na podání nabídek, nebo zakázku rozdělí a zpřístupní menším firmám. Obdobné chování je přitom ve slušných zemích běžné, protože se zadavateli vyplatí. Naše hodnocení má vyzdvihnout ty, kteří to dělají i u nás," doplňuje spoluautor hodnocení Jan Soudek.

Aby hrubá čísla doplnili o jemnější detail, spojili se akademici se sdružením Oživení, které zpracovalo případové studie k 10 vybraným zakázkám. „Vyžádali jsme si klíčové dokumenty o průběhu celého nákupního cyklu: ve třech případech jsme našli pochybení, která mohla narušit soutěž o zakázku, u většiny zakázek nebyla dokladována jejich dostatečná příprava ani vyhodnocování jejich efektu," popisuje výsledky předseda sdružení Martin Kameník. Jejich studie potvrzuje výstupy zIndexu – snaha nad rámec zákona není příliš obvyklá.

„Projekt podporujeme, protože jeho ambicí není pouze vyvolat rozruch, ale reálně přispět k vytváření transparentního prostředí v České republice," říká Jiří Knitl z Fondu Otakara Motejla, který projekt podpořil. „S autory studie jsme záměrně zvolili datum zveřejnění výsledků až po komunálních volbách, aby bylo zřejmé, že cílem není podporovat politické zájmy ale vyvolat věcnou diskusi. Doufáme, že čerství i ostřílení zastupitelé vezmou výsledky za své a pokusí se s nimi v nadcházejícím volebním období něco udělat," uzavírá Jiří Knitl.

FOND
OTAKARA
MOTEJLA

Centrum aplikované ekonomie o.s.

Opletalova 26, Praha 1, 110 00, FSV UK

email: info@zindex.cz , web: cae.zindex.cz

Číselné výsledky jsou přiloženy, úplné hodnocení je na webu [zIndex.cz](http://zindex.cz), doprovodná studie na stránce cae.zindex.cz

Kontakt:

Jiří Skuhrovec

jiri.skuhrovec@zindex.cz

+420 602 693 748

Centrum aplikované ekonomie, o.s. je členem protikorupční platformy Rekonstrukce státu.